Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Claire L Stafrace Zammit B.A. LL.D.

Il-Pulizija
[Spettur Sean Scicluna]

vs

Noel Vella

Kumpilazzjoni Numru: 51/16

Illum, 23 ta' Ottubru, 2017

Il-Qorti,

Rat l-akkuza migjuba kontra l-imsemmi Noel Vella detentur tal-karta tal-identita` numru 104070M.

Akkuzat talli fil-fond maghruf bhala Allwins u/jew Allwinds, li jinsab fi Triq Kunsill tal-Ewropa,: fit-12 ta' Awwissu 2014, u/jew fix-xhur u snin ta' qabel, b'diversi atti maghmulin minnu fi zminijiet differenti, li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi, u li jkunu gew maghmula b'rizoluzzjoni wahda:

1. Ikkommetta serq ta' elettriku ta' valur li jeccedi l-elfejn, tlett mija u disgha u ghoxrin Ewro u sebgha u tletin centezmu (€2,329.37), ghad-dannu tal-Korporazzjoni Enemalta u/jew Enemalta Plc., liema serq huwa kkwalifikat bil-mezz, bil-valur u bil-hin;
2. U aktar talli volontarjament ghamel hsara fil-makkinarju jew fil-gumni tal-elettriku, jew ikkaguna t-telf tal-kurrent elettriku ghad-dannu tal-Korporazzjoni Enemalta u/jew Enemalta Plc.; u
3. Aktar talli, fit-12 ta' Awwissu 2014, fl-istess post imsemmi, ittanta jhajjar biex jikkorrompi lil ufficjal jew impjegat pubbliku jew persuna ohra bl-isem ta' Joseph Giuliano ID 0118167M, sabiex in

konnessjoni mal-kariga jew impjieg tieghu, jitlob, jircievi jew jaccetta ghaliha jew ghal haddiehor xi rigal fi flus jew f'utli iehor, jew ra xi vantagg iehor, li ghalihom huwa ma jkollux jedd, biex jonqos milli jaghmel dak li hu fid-dmir tieghu li jaghmel bhala haddiem tal-Korporazzjoni Enemalta u/jew Enemalta Plc.;

Rat it-talba tal-prosekuzzjoni sabiex f'kaz ta' sejbien ta' htija tikkudnanna lill-akkuzat ghal hlas ta' zpejjez li jkollhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat l-atti kollha tal-kawza inkluz l-Artikoli tal-Avukat Generali datati tlieta (3) ta' Ottubru elfejn u sittax (2016) fejn huwa hass li ghandha tinstab htija taht l-Artikolu sub-citati u cioe`:

(a) Fl-artikoli 115; 120 (2) tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta ;

Rat illi l-imputat ma kellux oggezzjoni li din il-kawza tigi trattata u deciza minn din il-Qorti kif komposta;

Semghet ix-xhieda kollha u t-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkunsidrat illi din il-kawza titratta fuq allegat attentat ta' korruzzjoni mill-imputat versu certu Joseph Giuliano bhala ufficjal tal-Enemalta u kwindi ufficjal pubbliku, u fl-ezercizzju tal-professjoni tieghu, l-imputat allegatament pprova jikkorrompi lill-istess meta dan kien qed jaghmel spezzjoni fil-fond tal-imputat

Allwins jew Allwinds li jinsab fi Triq il-Kunsill ta' l-Ewropa, Luqa fit-tnax (12) ta' Awwissu elfejn u erbatax (2014). Illi l-imputat kien gie ukoll mixli bl-akkuza tas-serq tal-elettriku li din l-akkuza giet sussegwentement irtirata mill-prosekuzzjoni minhabba rinunzja min-naha tal-Enemalta.

Semghet ix-xiehda tal-ufficjal tal-Enemalta **Joseph Giuliano** fejn iddikjara bil-gurament illi dakinnhar tat-tnax (12) ta' Awwissu elfejn u erbatax (2014) huwa mar jispezzjona il-fond in kwistjoni u huwa fil-fatt sab lill-imputat jimmanuvra fil-meter tad-dawl u fi kliemu jnehhi l-evidenza minn mal-arlogg. Huwa jghid ukoll illi l-imputat xtaq li huwa jehodlu biss kalamita wahda izda dan irrifjuta, imbaghad hemmhekk l-imputat offrielu li jaghtih xi haga. L-ufficjal minnufih qallu li huwa kien qed jaghmel xoghlu u l-kwistjoni waqfet hemm.

L-Elementi tar-reat ta' Korruzzjoni

Ir-reati addebitat lill-imputat huwa r-reat ta' korruzzjoni li huwa reat antik hafna u anke ta' certa serjeta` penali. Ir-reat tal-korruzzjoni ta' ufficjal publiku huwa trattat fl-Artikoli 115 *et seq* tal-Kodici Penali taghna. Dawn il-provvedimenti jaqghu taht it-Titolu III intitolat **"Fuq id-delitti kontra l-amministrazzjoni tal-gustizzja u amministrazzjonijiet Pubblici ohra"** u senjatament taht is-sub-titolu IV intitolat **"Fuq l-abbuz tal-Awtorita` pubblika – fuq ufficcjali jew impjegati pubblici li jesigu l-flus jew hwejjeg ohra kontra l-ligi. Fuq estorsjoni u fuq il-korruzzjoni."**

L-Artikolu 115 tal-Kodici Penali taghna jghid hekk:

> ***"Kull ufficjal jew impjegat pubbliku li, in konnessjoni mal-kariga jew impjieg tieghu, jitlob, jircievi jew jaccetta ghalih jew ghal haddiehor xi rigal jew weghda jew offerta ta'xi rigal fi flus jew f'utli ieħor, jew ta' xi vantagg iehor, li ghalihom huwa ma jkollux jedd, jehel, meta jinsab hati......."***.

Minkejja il-gravita` ta' dan ir-reat il-piena wkoll tvarja. Fil-fatt l-Artikolu 115 jkompli jipprovdi li:-

> ***(a) "jekk l-iskop tal-hlas, tal-weghda jew tal-offerta, ikun sabiex l-ufficjal jew impjegat jaghmel dak li hu fid-dmir tieghu li jaghmel, il-piena ta' prigunerija minn sitt xhur sa tliet snin;***
>
> ***(b) jekk l-iskop ikun sabiex l-ufficjal jew impjegat jonqos li jaghmel dak li hu fid-dmir tiegħu li jaghmel, ghall-fatt biss li jkun accetta l-hlas, il-weghda jew l-offerta, il-piena ta'prigunerija minn disa' xhur sa hames snin;***
>
> ***(c) jekk, barra milli jkun accetta l-hlas, il-weghda jew l-offerta, l-ufficjal jew impjegat ikun fil-fatt naqas li jaghmel dak li hu fid-dmir tieghu li jaghmel, il-piena ta' prigunerija minn sena sa tmien snin".***

Fuq dan ir-reat il-Professur A.J. Mamo fin-**<u>Notes on Criminal Law</u>** (revised edition 1954-55) jghid hekk:

> ***"this crime subsists at any rate in it simple form, irrespective of the inherent justice or injustice of the act which the reward was intended to induce the public officer to do. The Justice or injustice of what the public officer does or engages to do in view of the reward or promise or offer or reward, is not an essential ingredient of the crime but only serves as a criterion to distinguish one form of the crime from another for the purpose of punishment."***

Fis-sentenza deciza mill-Qorti ta l-Appell Kriminali fil-25 ta' Lulju 1986 fl-ismijiet **il-Pulizija vs Lawrence sive Lorry Cuschieri, Andrew Schembri, Carmel sive Charles Gauci u Paul Galea** inghad is-segwenti:

> ***"In propositu huwa rilevanti hafna l-Artikolu 114 (illum 115) stante li dan jistabilixxi diversi gradi ta' piena bazata fuq kriterji relattivi ghall-iskop u l-effetti tal-att kostitwenti l-korruzzjoni, fis-sens li l-ligi tiddistingwi principlament bejn il-kaz fejn l-iskop tar-rigal ikun sabiex l-ufficcjal jaghmel dak li hu fid-dmir tieghu li jaghmel; u l-kaz fejn l-iskop ikun sabiex ma jaghmilx dak li hu fid-dmiru – fit-tieni kaz, jekk l-ufficjal 'fil-fatt' jonqos li jaghmel dak li kien fid-dmir li jaghmel."***

Din il-Qorti kompliet tghid ukoll illi:

> ***".... u huwa immaterjali - ghal finijiiet tar-responsabilita' li nonostante dan il-vantagg l-impjegat xorta wahda ghamel dmiru. Ghax ir-reat odjern almenu fil-limiti tal-paragrafu (b) tal-Artikolu 114 (illum 115(b)) huwa kkonsmat mal-accettazzjoni tal-offerta u mhux mal-effetto ta' din fuq l-ezercizzju tal-funzjonijiet tal-impjegat."***

L-elementi tar-reat ta' korruzzjoni ta' ufficjal pubbliku huma deskritti f'diversi sentenzi fosthom fis-sentenza **il-Pulizija vs Joseph Buhagiar et** (deciza mill-Qorti ta l-Appell Kriminali fid-19 ta' Lulju 1982) fejn gew deskritti hekk:

1. Illi l-hati jrid ikun ufficcjal jew impjegat pubbliku.

2. L-accettazzjoni ta' rigal jew weghda jew offerta ta' xi rigal li ghalihom ma jkunx hemm jedd.

3. L-azzjoni ta' l-ufficcjal jew impjegat pubbliku li jaccetta r-rigal, weghda jew offerta trid tkun in konnessjoni mal-kariga jew impjieg tieghu.

4. Ghal fini li l-impjegat jew ufficcjal jaghmel jew biex ma jaghmilx dak li hu fid-dmir tieghu li jaghmel. Jinghad li dawn l-erba' elementi jridu jikkonkorru kollha fl-istess hin sabiex jista' jinghad li r-reat gie pruvat.

<u>1. Illi l-hati jrid ikun ufficcjal jew impjegat pubbliku</u>

Dan hu l-ewwel element essenzjali ghall-ezistenza ta' dan ir-reat. Il-kliem tal-ligi huwa wiesa' u jinkludi fih kull ufficcjal u impjegat tal-Gvern. Fis-sentenza **<u>Il-Pulizija vs Joseph Buhagiar et</u>** (deciza mill-Qorti ta l-Appell Kriminali fid-19 ta' Lulju 1982) il-Qorti rriteniet li:

> ***" ...jirrizulta mill-provi li l-imputati George Vassallo u Carmelo Mifsud huma impjegati tal-Gvern u t-tnejn jaqghu taht id-definizzjoni ta' impjegat pubbliku..".***

Il-ligi espressament tirrikjedi li din il-persuna tkun ufficcjal pubbliku jew impjegat pubbliku, u ghalhekk huwa eskluz kull min ma jkollux din il-kariga.

<u>Cheveu Helie</u> fil-fatt jghid li:

> ***"min jikkommetti reat bhal dan ikun qed jittradici mhux biss id-doveri partikolari ta' l-ufficcju tieghu izda anke jittradixxi l-interess tal-komunita' li giet fdata bis-sistema gudizzjarja nnifissha"***13.

2. **<u>L-accettazzjoni ta’ rigal jew weghda jew offerta ta’ xi rigal li ghalihom ma jkunx hemm jedd</u>**

It-tieni element huwa l-accettazzjoni ghalih jew ghal haddiehor ta’ renumerazzjoni jew promessa jew offerta ta’ renumerazzjoni li mhix dovuta lilu b’ligi. Huwa essenzjali li l-korruzzjoni ghandha tiehu l-forma ta’ accettazzjoni ta’ xi rigal jew weghda jew offerta ta’ xi rigal fi flus jew f’utli iehor, jew ta’ xi vantagg iehor irrispettivament mill-valur jew sura taghha. Hafna drabi l-korruzzjoni kienet tikkonsisti f’accettazzjoni ta’ kunsiderazzjonijiet ta’ valur pero` l-accettazzjoni ta’ weghda hija bizzejjed. M’hemmx ghalfejn li l-valur jigi kwantifikat. Hawnwhekk terga’ ssir referenza ghas-sentenza fuq citata **<u>il-Pulizija vs Lawrence sive Lorry Cuschieri et</u>**. fejn inghad li:-

> ***“It-tieni estrem tar-reat odjern jirrikjedi li l-impjegat pubbliku ikun ircieva jew accetta xi rigal jew vantagg jew utilita. F’dan ir-rigward, Il-Qorti tosserva li l-lokuzzjoni adoperata mil-ligi hija tali li tirrikjedi fiha kull haga li tista’ tkun ta’ vantagg ghal persuna li tkun giet korrotta, u ghalhekk mhux necessarju li dan il-vantagg ikun jikkonsisti fi flus. Dak li hu essenzjali hu li l-oggett ikun ta’ beneficcju ghalih, ghax f’dan il-kaz hemm l-inkoraggjament f’din il-persuna li titradixxi l-fiducja moghtija lilha mis-socjeta’ billi tkun qieghda taghmel ghal vantagg taghha dak li suppost qed taghmel minghajr hlas.”***

B’dan pero` illi jrid ikun hemm almenu weghda ta’ flus jew ta’ xi vantagg iehor ikun x’ikun. Jekk l-ufficjal pubbliku jew impejgat pubbliku jcedi ghal solicitazzjoni jew pressjoni minghajr ma jkun hemm tali weghda l-att tieghu ma jammontax ghal att ta’ korruzzjoni. Ghalkemm tali agir jista’ jkun illegali zgur li pero` ma jikkwalifikax ghar-reat kontemplat fl-Artikolu 115.

Illi jrid jinghad ukoll illi minn kliem il-ligi stess mhux necessarju li r-rigal, weghda jew offerta jsir lejn l-ufficjal pubbliku personalment jew li tigi accettata personalment minnu. Jekk l-ufficjal pubbliku agixxa tramite intermedjajru r-reat jissustixxi xorta. L-intermedjarju irid pero` jkun konxkju li agixxa bil-kunsens tal-ufficcjal pubbliku. Lanqas ma taghmel xi differenza jekk il-vantagg kien ser isir a beneficcju tal-ufficcjal pubbliku jew ta' xi terza persuna, purche` l-ufficjal pubbliku kien jaf x'kien ghaddej.

Ghalhekk l-offerta lejn l-ufficcjal pubbliku tista' tkun diretta jew indiretta. Fil-kaz ahhari, sabiex jissusti r-reat, l-offerta trid tkun intiza sabiex tasal ghal ufficcjal pubbliku u l-ufficjal pubbliku irid ikun jaf dwarha. Rigward il-valur tal-offerta jinghad li dan hu rrelevanti u ghal dan il-ghan issir referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **il-Pulizija vs Alfred Demicoli** fejn inghad li:

> ***"Ghandu jinghad ukoll illi ghall-fini tal-artikoli tal-Kodici Kriminali specjalment l-artikolu 114 (illum 115), l-ammont ta' dawn il-hlasijiet huwa irrelevanti."***

3. **L-azzjoni ta' l-ufficcjal jew impjegat pubbliku li jaccetta r-rigal, weghda jew offerta trid tkun in konnessjoni mal-kariga jew impjieg tieghu**

Dan it-tielet element kontemplat fir-reat skond l-Artikolu 115 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta hi dik li l-accettazjoni tar-renumerazjoni jew il-weghda jew l-offerta hi maghmula mil-ufficjal pubbliku in konnessjoni mal-ufficcju tieghu jew l-impjieg tieghu. Dan ifisser li dan kollu ghandu jaqa' fil-parametri tal-

funzjonijiet tieghu. Ghalhekk jekk l-att m'ghandux x'jaqsam mal-funzjonijiet tieghu ta' ufficcjal pubbliku u cioe` li m'ghandux dritt jaghmel dak l-att skond l-impjieg tieghu xorta jibqa' att ta' ufficcjal pubbliku pero` mhux wiehed li jaqa' fil-parametri ta' dan ir-reat. Trid tkun haga li fuqha l-ufficcjal pubbliku ghandu kontroll immedjat jew fir-rigward ta' haga li hu biss jista' jaghmel.

Fis-sentenza gja kkwotata **<u>il-Pulizja vs Lawrence sive Lorry Cuschieri</u>** il-Qorti rriteniet li:-

> ***"It-tielet ingredjent jesigi li dan il-vantagg jigi accettat in konnessjoni mal-kariga jew l-impieg tal-persuna korrotta. In subjecta materja, il-qorti jidhrilha opportun li jigi osservat il-lokuzzjoni xejn ristretta adoperata mill-ligi. Kull ma hu necessarju hu li l-att in kwistjoni, relattiv ghal vantagg offert, ikun konness mal-funzjonijiet tal-impjegat, izda b'mod li jidhol fl-ambitu tal-funzjonijiet tieghu, ghax huwa unikament f'dan il-kaz li jista' jigi pregudikat l-interess generali. Fi kliem iehor l-att intiz irid ikun, 'an act of his office'."***

Fil-fatt il-Professur Mamo jikkonferma billi jghid:-

> ***"it seems however sufficient if the act be one in respect of which the officer concerned could only by reason of his office give any directions or make any arrangements whatever, or in any manner influence the decision thereon".***

Is-sentenza tal-Appell imbaghad tkompli tghid li:

> ***"Il-Qorti taqbel perfettament din l-interpretazzjoni tal-ligi, stante li hi konformi u tinkwadra pjenament mar-rationale taghha cioe' dak li tassigura li l-esercizzju tal-funzjonijiet da parti tal-impjegati ikun 'rite et recte' f'kul kaz.....mhux necessarju li l-att tkun tali li jaqa' direttament fl-ambitu tal-funzjonijiet tieghu – imma huwa sufficjenti***

> ***li jkun tali li, l-impjegat ikun jista' jaghmel fl-esercizzju tax-xoghol tieghu."***

Ghalhekk, sabiex jissussisti dan ir-reat ta' korruzzjoni hemm bzonn li jigi stabbilit ness bejn l-accettazzjoni ta' flus jew utli iehor u l-ezercizzju tal-kariga jew impjieg pubbliku.

F'sentenza moghtija ricentement fl-ismijiet **il-Pulizija vs Giuseppe Maria Cini** (deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-28 ta' Marzu 2012) il-Qorti kienet hasset illi ma kienx hemm l-accettazjoni tal-parti l-ohra u lanqas ma kien hemm xi forma ta' ftehim sabiex l-appellant jaghmel dak li ma messux jaghmel jew li huwa fid-dover li jaghmel u ghalhekk dan ir-reat kif dispost fl-Artikolu 115 ma jissussistix.

4. **Ghal fini li l-impjegat jew ufficcjal jaghmel jew biex ma jaghmilx dak li hu fid-dmir tieghu li jaghmel**

Illi ghalhekk minnufih jigi rilevat li l-offerta jrid ikollha l-iskop li tinduci lill-ufficjal pubbliku li jaghmel haga li m'ghandux x'jaghmel. Fl-ewwel ipotesi, meta l-ufficcjal pubbliku jaghmel id-dover tieghu in kontro kambju ghal xi vantagg il-Professur Mamo jghid:

> ***"..the law wants to protect the integrity of the public service and the prestige of the judiciary which are harmed in the esteem which they should enjoy by any imporper reward received even though it is not intended to injure materially the interests of the individual or the interest of Justice."***

It-tieni ipotesi hija meta r-rigal jew kull haga li tinghata lill-ufficcjal pubbliku sabiex jehel milli jaghmel id-dover tieghu l-Professur Mamo jghid:

> ***“that there is in addition to the injury to the good name of the service also the danger of actual injury to the right of the individuals or of justice and the law takes account of this for the purpose of aggravating the punishment.”***

Infatti fis-sentenza fl-ismijiet **il-Pulizija vs Alfred Demicoli** il-Qorti irriteniet:

> ***“b’referenza ghar-raba’ element ghandu jigi stabbilit jekk l-ufficjal pubbliku hax il-flus bl-iskop jew li jaghmel dak li huwa fid-dover li jaghmel jew li jonqos li jaghmel dak li hu fid-dover li jaghmel. Id-differenza fil-prattika tirrigwarda l-piena li ghandha tigi applikata.”***

Il-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs David Gatt** (deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-28 ta’ Marzu 2012) qalet li, taht il-ligi taghna:

> ***“sakemm ma jkunx hemm ftehim qabel il-kommissjoni ta’ l-att ma jistax ikun hemm korruzzjoni ta’ ufficjal pubbliku wara li dan ta’ l-ahhar ikun qeda d-dover tieghu. Il-Professur Mamo jghallem li ‘as Section 114(a) and (b) (illum 115(a) u (b)) are worked, it seems that there can be the crime of corruption only where the reward promised or offered is made to the public officer and accepted by him in respect of an act he has yet to do and not also for an act he may have already done.”***

Ghaldaqstant huwa car illi taht il-ligi Maltija, sakemm ma jkunx hemm ftehim qabel il-kommissjoni ta’ l-att ma jistax ikun hemm korruzzjoni ta’ ufficcjal pubbliku.

Infatti l-Professur Mamo jghallem li:

> ***"as Section 114a u b (illum 115a u b) are worked, it seems that there can be the crime of corruption only where the reward promised or offered is made to the public officer and accepted by him in respect of an act he has yet to do and not also for an act he may have already done."***

Illi f'dan il-kaz jinghad illi ghalkemm l-imputat forsi kien fi stat ta' paniku u ghalkemm il-Qorti ghandha biss ix-xiehda tal-ufficjal pubbliku, m'ghandhiex ghalxiex tiddubita bl-integrita` ta' din il-persuna li kien frank hafna ta' x'intqal u ta' x'gara.

Madanakollu, il-kliem *« noffrilek xi haga »* intqalu u kif jghallmuna is-sentenzi tal-Appell citati supra u anke l-awturi, m'hemmx ghalfejn din il-weghda jew offerta tkun kkwantifikata izda tista' tkun ta' kull xorta. Il-kwistjoni waqfet hemm ghaliex l-ufficjal waqaflu mill-ewwel lill-imputat izda l-imputat bi kliemu kien car bizzejjed li ried li l-ufficjal ma johodlux kalamita minnhom u ghalhekk ma jaghmilx xoghlu kif suppost.

Illi ghalhekk din il-Qorti thoss li l-attentat ta' korruzzjoni sar izda ma thossx li ghandha taghti piena ta' prigunerija effettiva anke in vista tal-fatt li l-fedina penali tal-imputat hija wahda pjuttost netta.

Illi ghal dawn il-motivi u wara li rat l-Artikolu 115 u 120(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta qed issib lill-imputat **Noel Vella** hati biss tat-tielet (3) akkuza u bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tikkundannah ghal erba' (4) xhur

prigunerija sospizi ghal sena (1) filwaqt li tiddikjara procediment ezawrit ghall-ewwel (1) u t-tieni (2) akkuza stante rinunzja.

Finalment, spjegat fi kliem semplici lill-imputat ir-riperkussjonijiet jekk din l-ordni ma tigix obduta.

____

Dr Claire L Stafrace Zammit B.A. LL.D.
Magistrat